

Návrh

ZÁKON

ze dne _____,

kterým se mění zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ Změna antidiskriminačního zákona

Čl. I

Zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), ve znění zákona č. 89/2012 Sb., zákona č. 332/2014 Sb. a zákona č. .../2015 Sb., se mění takto:

1. V § 1 odst. 1 se slova „Evropských společenství¹⁾ a v návaznosti“ nahrazují slovy: „Evropské unie¹⁾ a v návaznosti na přímo použitelný předpis Evropské unie³⁾ a“.

Poznámka pod čarou č. 3 zní: „3) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 492/2011 ze dne 5. dubna 2011 o volném pohybu pracovníků uvnitř Unie.“.

CELEX: 32014L0054

2. V § 1 odst. 1 se na konci písmene a) doplňují slova: „včetně pomoci poskytované úřady práce“.

CELEX: 32014L0054

3. V § 1 odst. 1 se na konci písmene b) doplňují slova: „včetně začleňování do profesního života“.

CELEX: 32014L0054

4. V § 1 odst. 1 se na konci písmene i) doplňují slova: „včetně odborné přípravy“.

CELEX: 32014L0054

5. V poznámce pod čarou č. 1 se na konci na samostatném řádku doplňuje věta: „Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/54/EU ze dne 16. dubna 2014 o opatřeních usnadňujících výkon práv udělených pracovníkům v souvislosti s jejich volným pohybem.“.

CELEX: 32014L0054

6. V § 1 odst. 2 se na konci odstavce doplňuje věta: „Tím není dotčena úprava stanovená přímo použitelným předpisem Evropské unie v oblasti volného pohybu pracovníků.³⁾“.

CELEX: 32014L0054

7. V § 1 odst. 3 se za slova „tento zákon“ vkládají slova: „nebo přímo použitelný předpis Evropské Unie v oblasti volného pohybu pracovníků.³⁾“.

CELEX: 32014L0054

8. V § 2 odst. 1 se na konci odstavce doplňují slova: „nebo přímo použitelný předpis Evropské Unie v oblasti volného pohybu pracovníků.³⁾“.

CELEX: 32014L0054

9. V § 2 odst. 3 se na konci odstavce doplňují slova: „a v právních vztazích, ve kterých se uplatní přímo použitelný předpis Evropské unie z oblasti volného pohybu pracovníků³⁾, i z důvodu státní příslušnosti“.

CELEX: 32014L0054

VARIANTA I

ČÁST DRUHÁ Změna občanského soudního řádu

Čl. II

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 36/1967 Sb., zákona č. 158/1969 Sb., zákona č. 49/1973 Sb., zákona č. 20/1975 Sb., zákona č. 133/1982 Sb., zákona č. 180/1990 Sb., zákona č. 328/1991 Sb., zákona č. 519/1991 Sb., zákona č. 263/1992 Sb., zákona č. 24/1993 Sb., zákona č. 171/1993 Sb., zákona č. 117/1994 Sb., zákona č. 152/1994 Sb., zákona č. 216/1994 Sb., zákona č. 84/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 238/1995 Sb., zákona č. 247/1995 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 31/1996 Sb., zákona č. 142/1996 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 269/1996 Sb., zákona č. 202/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 165/1998 Sb., zákona č. 326/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 2/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 46/2000 Sb., zákona č. 105/2000 Sb., zákona č. 130/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 204/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., zákona č. 367/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 137/2001 Sb., zákona č. 231/2001 Sb., zákona č. 271/2001 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 276/2001 Sb., zákona č. 317/2001 Sb., zákona č. 451/2001 Sb., zákona č. 491/2001 Sb., zákona č. 501/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 202/2002 Sb., zákona č. 226/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 476/2002 Sb., zákona č. 88/2003 Sb., zákona č. 120/2004 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 153/2004 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 340/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 554/2004 Sb., zákona č. 555/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb., zákona č. 59/2005 Sb., zákona č. 170/2005 Sb., zákona č. 205/2005 Sb., zákona č. 216/2005 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 383/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 79/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 113/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 133/2006 Sb., zákona č. 134/2006 Sb., zákona č. 135/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 216/2006 Sb., zákona č. 233/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 308/2006 Sb., zákona č. 315/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 104/2008 Sb.,

zákona č. 123/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 259/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 295/2008 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 384/2008 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., zákona č. 198/2009 Sb., zákona č. 218/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 285/2009 Sb., zákona č. 286/2009 Sb., zákona č. 420/2009 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 48/2010 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 409/2010 Sb., zákona č. 69/2011 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 80/2011 Sb., zákona č. 139/2011 Sb., zákona č. 186/2011 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 218/2011 Sb., zákona č. 355/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 147/2012 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 202/2012 Sb., zákona č. 334/2012 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 369/2012 Sb., zákona č. 396/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 404/2012 Sb., zákona č. 45/2013 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákona č. 293/2013 Sb., zákona č. 252/2014 Sb., zákona č. 87/2015 Sb., zákona č. 139/2015 Sb. a zákona č. .../.... Sb., se mění takto:

1. V § 26 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 151/2002 Sb., se za slova „etnického původu,“ vkládají slova „státní příslušnosti¹⁰³⁾“.

Poznámka pod čarou č. 103 zní: „103) § 1 odst. 3 zákona č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), ve znění pozdějších předpisů.“

CELEX: 32014L0054

2. § 133a včetně poznámek pod čarou č. 56b, 56c a 56d zní:

„§ 133a

Pokud žalobce uvede před soudem skutečnosti, ze kterých lze dovodit, že ze strany žalovaného došlo k diskriminaci

a) na základě rasy, etnického původu, národnosti, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, náboženského vyznání, víry či světového názoru v oblasti práva na zaměstnání a přístupu k zaměstnání, přístupu k povolání, podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti, pracovních, služebních poměrů a jiné závislé činnosti, členství a činnosti v odborových organizacích, radách zaměstnanců nebo organizacích zaměstnavatelů a členství a činnosti v profesních komorách^{56b)},

b) na základě rasového nebo etnického původu při přiznání a poskytování sociálního zabezpečení a sociálních výhod, přístupu k a poskytování zdravotní péče, přístupu k a poskytování vzdělávání a odborné přípravy, přístupu k veřejným zakázkám, členství ve spolcích a jiných zájmových sdruženích a přístupu k a poskytování zboží a služeb, včetně bydlení, pokud jsou nabízeny veřejnosti^{56c)},

c) na základě pohlaví při přístupu k a poskytování zboží a služeb, včetně bydlení, pokud jsou nabízeny veřejnosti^{56d)}, nebo

d) na základě národnosti, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, náboženského vyznání, víry či světového názoru při přiznání a poskytování sociálního zabezpečení a sociálních výhod, přístupu k a poskytování zdravotní péče, přístupu k a poskytování vzdělávání a odborné přípravy a přístupu k a poskytování zboží a služeb, včetně bydlení, pokud jsou nabízeny veřejnosti,

je žalovaný povinen dokázat, že nedošlo k porušení zásady rovného zacházení.

56b) Směrnice Rady 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ.

Směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání.

Směrnice Rady 2004/113/ES ze dne 13. prosince 2004, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s muži a ženami v přístupu ke zboží a službám a jejich poskytování.

Směrnice Rady 97/80/ES ze dne 15. prosince 1997 o důkazním břemenu v případech diskriminace na základě pohlaví.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/54/ES ze dne 5. července 2006 o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání (přepracované znění).

56c) Směrnice Rady 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ.

56d) Směrnice Rady 2004/113/ES ze dne 13. prosince 2004, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s muži a ženami v přístupu ke zboží a službám a jejich poskytování.“

VARIANTA II

ČÁST DRUHÁ Změna občanského soudního řádu

Čl. II

V § 26 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 151/2002 Sb., se za slova „etnického původu,“ vkládají slova „státní příslušnosti¹⁰³⁾,“.

Poznámka pod čarou č. 103 zní: „103) § 1 odst. 3 zákona č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), ve znění pozdějších předpisů.“.

CELEX: 32014L0054

ČÁST TŘETÍ Změna soudního řádu správního

Čl. III

V § 35 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, se za slova „barvy pleti,“ vkládají slova „státní příslušnosti²⁶⁾,“.

Poznámka pod čarou č. 26 zní: „26) § 1 odst. 3 zákona č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), ve znění pozdějších předpisů.“.

CELEX: 32014L0054

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o Veřejném ochránci práv

Čl. IV

Zákon č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv, ve znění zákona č. 265/2001 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 626/2004 Sb., zákona č. 381/2005 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 314/2008 Sb., zákona č. 198/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 303/2011 Sb., zákona č. 396/2012 Sb. a zákona č. .../2015 Sb., se mění takto:

1. V § 1 se za odstavec 7 vkládá nový odstavec 8, který včetně poznámek pod čarou č. 9 a 10 zní:

„(8) Ochránce vykonává působnost ve věcech práva na volný pohyb občanů Evropské unie a Evropského hospodářského prostoru a jejich rodinných příslušníků⁹⁾ podle § 21d tohoto zákona¹⁰⁾.

9) § 15a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

10) Čl. 4 a čl. 7 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/54/EU ze dne 16. dubna 2014 o opatřeních usnadňujících výkon práv udělených pracovníkům v souvislosti s jejich volným pohybem.“

Dosavadní odstavce 8 a 9 se označují jako odstavce 9 a 10.

CELEX: 32014L0054

2. Za § 21c se vkládá nový § 21d, který včetně poznámky pod čarou č. 11 zní:

„§ 21d

(1) Za účelem naplňování práva volného pohybu občanů Evropské unie a Evropského hospodářského prostoru a jejich rodinných příslušníků v souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie v oblasti volného pohybu pracovníků¹¹⁾ ochránce

- a) poskytuje metodickou pomoc občanům Evropské unie a Evropského hospodářského prostoru a jejich rodinným příslušníkům při podávání návrhů na zahájení řízení z důvodů diskriminace,
- b) provádí výzkum,
- c) zveřejňuje zprávy a vydává doporučení k otázkám souvisejícím s naplňováním práv občanů Evropské unie a Evropského hospodářského prostoru a jejich rodinných příslušníků,
- d) zveřejňuje aktuální informace o právech občanů Unie a Evropského hospodářského prostoru a jejich rodinných příslušníků v češtině a alespoň jednom dalším úředním jazyce Evropské unie a tím přispívá ke zvyšování povědomí veřejnosti o této otázce,
- e) zajišťuje výměnu dostupných informací s příslušnými národními, zahraničními a mezinárodními subjekty,
- f) provádí další činnosti na podporu rovného zacházení a odstraňování neodůvodněných omezení práva volného pohybu občanů Evropské unie a Evropského hospodářského prostoru a jejich rodinných příslušníků.

(2) Úkoly podle odstavce 1 vykonává ochránce i ve věcech práva na volný pohyb těch občanů Evropské unie a Evropského hospodářského prostoru a jejich rodinných příslušníků,

na které se nevztahuje přímo použitelný předpis Evropské unie v oblasti volného pohybu pracovníků¹¹⁾.

(3) Při plnění úkolů podle odstavce 1 se použije ustanovení § 15, 16 a 21b odst. 2 přiměřeně.

(4) V případě nesplnění povinnosti součinnosti může ochránce postupovat obdobně podle § 20 odst. 2 písm. b).

11) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 492/2011 ze dne 5. dubna 2011 o volném pohybu pracovníků uvnitř Unie.“

CELEX: 32014L0054

ČÁST PÁTÁ ÚČINNOST

Čl. V

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. května 2016.